

Presennol

Y Cyngorydd D Patel – Cadeirydd

SE Baldwin
DG Howells

TH Beedle
KL Rowlands

NA Burnett
CE Smith

J Gebbie
HM Williams

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

HJ David a/ac E Venables

Swyddogion:

Nicola Bunston	Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb
Jamie Cullen	Rheolwr Gweithredol Gwasanaethau Cwsmeriaid/CCSU
Julie Ellams	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau
Riaz Hassan	Cydlynnydd Cydlyniant Cymunedol Rhanbarthol
Michelle Hatcher	Rheolwr Grŵp Cynhwysiant a Gwella Ysgolion
Judith Jones	Rheolwr Partneriaeth a Diogelwch Cymunedol
Philip O'Brien	Rheolwr Trawsnewid Digidol a Gwasanaethau Cwsmer

112. DATGANIADAU O FUDDIANT

Dim.

113. CYMERADWYO COFNODION

PENDERFYNWYD:

Bod cofnodion y 27/07/2021 yn cael eu cumeradwyo fel cofnod cywir a chywir

114. ADRODDIAD BLYNYDDOL CYDLYNIANT CYMUNEDOL

Cyflwynodd y Rheolwr Partneriaethau a Diogelwch Cymunedol yr adroddiad blynyddol ar waith y Swyddog Cydlyniant Cymunedol a Ariennir gan Lywodraeth Cymru a gwaith cydlyniant cymunedol Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Pen-y-bont ar Ogwr.

Dyweddodd hi wrth y Pwyllgor fod cyllid wedi'i ddyrannu ar gyfer Cydlynwyr Cydlyniant Cymunedol Rhanbarthol i bob rhanbarth ledled Cymru, gyda Phen-y-bont ar Ogwr yn rhan o Ranbarth Cydlyniant Cymunedol Bae'r Gorllewin. Dywedodd hi fod y Cyngor wedi penodi Swyddog Cydlyniant Cymunedol ym mis Medi 2019, ag estyniadau yn y cyllid a wnaed gan Lywodraeth Cymru tan fis Mawrth 2022. Amlinellodd hi rôl y Swyddog Cydlyniant Cymunedol, sy'n gweithio'n agos gyda phartneriaid Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Pen-y-bont ar Ogwr i osgoi dyblygu a sicrhau cydweithio ar draws pob agwedd ar ddiogelwch a chydlyniant cymunedol.

Dyweddodd wrth y Pwyllgor fod y 18 mis diwethaf wedi gweld newidiadau digynsail yn lleol, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol, gan ei gwneud yn anodd deall achosion sylfaenol tensiynau cymunedol. Amlinellodd hi fod tablau a oedd yn dangos bod troseddau casineb yn ystod y flwyddyn galendr hon wedi'u hadrodd ar lefel debyg i'r llynedd, gyda digwyddiadau'n ymwneud â hil y mwyaf cyffredin. Dywedodd wrth y Pwyllgor ei bod yn hysbys nad yw troseddau casineb yn cael eu hadrodd yn ddigonol, oherwydd ofn ôl-ffeithiau, troseddau nad ydynt yn cael eu hadrodd a phobl nad ydynt

yn ymwybodol eu bod yn ddiodefwr. Mae meysydd tensiwn a phoethfannau yn cael eu monitro.

Adroddodd y Rheolwr Partneriaethau a Diogelwch Cymunedol mai elfen allweddol o waith y Swyddog Cydlyniant Cymunedol oedd effaith Brexit, ymgysylltu ag unigolion a chymunedau i sicrhau bod cynifer â phosibl yn manteisio ar Y Cynllun Preswyllo'n Sefydlog i Ddinasyddion yr UE (EUSS), gan fonitro tensiwn o fewn cymunedau lleol, ymgysylltu a chymorth rheolaidd. Hyd yn hyn, mae 4 ysgol yn Sir Pen-y-bont ar Ogwr wedi derbyn sesiynau gan Dangos y Cerdyn Coch i Hiliaeth trwy gyflwyniadau wyneb yn wyneb neu weminarau. Parhaodd y Swyddog Cydlyniant Cymunedol i ddarparu'r ysgrifenyddiaeth i'r Panel Sianel Prevent. Dywedodd y Rheolwr Partneriaethau a Diogelwch Cymunedol wrth y Pwyllgor fod y Rhaglen Cydlyniant Cymunedol yn cael ei hariannu gan Lywodraeth Cymru tan 31 Mawrth 2022, a bod penderfyniad ar gyllid eto i'w wneud. Roedd adolygiad cyflym o'r rhaglen Cydlyniant Cymunedol i fod i gael ei gynnal cyn bo hir a fydd yn llywio'r gwaith o gyflawni'r rhaglen yn y dyfodol o fis Ebrill 2022 ymlaen.

Cyflwynodd y Cydgysylltydd Cydlyniant Cymunedol Rhanbarthol ddiweddiariad ar Y Cynllun Preswyllo'n Sefydlog i Ddinasyddion yr UE, yr oedd Llywodraeth y DU wedi amcangyfrif y byddai 4 miliwn yn mynd drwy'r rhaglen, ond roedd ceisiadau'n fwy na 5.42 miliwn ar 30 Ebrill 2021. Erbyn y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau, sef 30 Mehefin 2021, cafwyd 6 miliwn o geisiadau, gyda 72,230 o geisiadau wedi'u derbyn gan bobl sy'n byw yng Nghymru. Tynnodd sylw at y pum cenedligrwydd mwyaf poblogaidd a dderbyniwyd ar gyfer pob un o wledydd y DU. Ym Mhen-y-bont ar Ogwr, roedd Llywodraeth Cymru wedi amcangyfrif y byddai 1,000 o geisiadau'n cael eu derbyn, gyda chyllid yn seiliedig ar y nifer hwnnw, ond roedd 2,290 o geisiadau wedi'u cwblhau, y mwyafrif ohonynt o oedran gweithio. Y pum cenedligrwydd uchaf ar gyfer ceisiadau ym Mhen-y-bont ar Ogwr yw Pwylaidd, Rwmanaidd, Lithwanaidd, Eidalaid a Phortiwgalaid. Dywedodd ef y byddai'r data, pan fyddai ar gael, yn cael eu defnyddio ar gyfer cynllunio gwasanaethau a gwneud penderfyniadau. Bydd data ar amrywiaeth o fewn wardiau o'r cyfrifiad diweddar ar gael yn 2022.

Gofynnodd y Cadeirydd a fu unrhyw arwydd gan Lywodraeth Cymru ynghylch cyllid ar ôl mis Mawrth 2022 a sut y gallai'r Cyngor ddylanwadu ar feddylfryd Llywodraeth Cymru. Dywedodd y Cydgysylltydd Cydlyniant Cymunedol Rhanbarthol wrth y Pwyllgor fod y rhaglen Cydlyniant Cymunedol ar waith ym mhob un o'r 22 awdurdod lleol yng Nghymru, a oedd wedi bod o fudd aruthrol i'r 3 Chyngor sy'n ffurfio rhanbarth Bae'r Gorllewin. Credai fod angen i'r rhaglen Cydlyniant Cymunedol gael ei hariannu gan Lywodraeth Cymru am gyfnod o 3 blynedd wrth symud ymlaen.

Gofynnodd y Cadeirydd hefyd beth oedd yr effaith ar gyllid oherwydd y tan-ragfynegiad o geisiadau a dderbyniwyd i'r Cynllun Preswyllo'n Sefydlog i Ddinasyddion yr UE. Cadarnhaodd y Cydgysylltydd Cydlyniant Cymunedol Rhanbarthol y bu tan-ragfynegiad o'r ceisiadau a dderbyniwyd, er bod rhywfaint o arian wedi bod ar gael o'r rhaglen Cydlyniant Cymunedol ac nad oedd angen unrhyw arian ychwanegol ar awdurdodau lleol. Dywedodd ef y byddai goblygiadau ariannol yn effeithio ar y cyfeiriad yn y dyfodol pe na bai'r data cywir yn cael eu derbyn ac y gallai penderfyniadau gwybodus fod wedi'u gwneud pe bai data gwell wedi bod yn hysbys ynghylch nifer y dinasyddion Ewropeaidd sy'n byw yn y rhanbarth. Dywedodd ef y byddai adolygiad cyflym o'r rhaglen Cydlyniant Cymunedol a'r Cynllun Cydraddoldeb Hiliol yn cychwyn yn fuan.

Dywedodd yr Aelod Cabinet dros Gymunedau ei fod ef a'i gydweithiwr ward yn ymwybodol o dangynrychiolaeth y ffigurau ar gyfer dinasyddion yr UE, yn enwedig mewn wardiau canol trefi, a arweiniodd at ddiffyg cofrestradau ar y gofrestr etholiadol, gyda dinasyddion yr UE ddim yn ymwybodol o'u hawl i bleidleisio yn y DU.

PENDERFYNWYD: Bod Pwyllgor Cydraddoldeb y Cabinet yn nodi cynnwys yr Adroddiad ac Atodiad 1.

115. **ADRODDIAD DIWEDDARU BLYNYDDOL AR Y CYNNYDD A WNAED O RAN BODLONI AMCANION STRATEGAETH PUM MLYNEDD SAFONAU'R GYMRAEG**

Adroddodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb ar y gwaith a wnaed i gyflawni'r amcanion o fewn Strategaeth Pum Mlynedd Safonau'r Gymraeg (2016 i 2021), yn ystod y bumed flwyddyn ers ei chyflwyno.

Eglurodd hi fod hysbysiad cydymffurfio terfynol y Cyngor gan Gomisiynydd y Gymraeg yn cynnwys dwy safon (145 a 146) a oedd yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor gynhyrchu a chyhoeddi Strategaeth Bum Mlynedd erbyn 30 Medi 2016, yn nodi sut y bydd y Cyngor yn hyrwyddo'r Gymraeg a hwyluso ei defnydd ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr am y cyfnod a gwmpesir gan y strategaeth. Rhannwyd y strategaeth yn ddwy adran, adran un yn annerch cyflogeion, ac adran dau yn annerch y cyhoedd, gyda chywres o gamau gweithredu yn eistedd o dan bob amcan.

Amlygodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb ddatblygiadau cyffredinol, gydag adroddiad sicrwydd Comisiynydd y Gymraeg, "Camu Ymlaen", a gyhoeddwyd ym mis Medi 2021. Mae'r polisi Cymraeg yn y Gweithle wedi'i hyrwyddo ac ar gael i'r holl staff drwy'r fewnwyd. Mae gwaith wedi parhau gyda Menter Bro Ogwr ar gamau gweithredu y cytunwyd arnynt ac mae Strategaeth Hybu'r Gymraeg a chynllun gweithredu wedi'u datblygu. Amlygodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb y cynnydd a wnaed ar bob un o'r amcanion mewn perthynas â datblygiadau cyflogeion.

Adroddodd y Rheolwr Grŵp Cymorth i Ddysgwyr ar y cynnydd ar yr amcan o godi proffil yr iaith Gymraeg, diwylliant a gweithgareddau a digwyddiadau lleol a drefnir gan y cyngor a'i bartneriaid mewn modd strwythuredig. Mewn perthynas â'r amcan o gynyddu hyrwyddiad ac ymwybyddiaeth o Gynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSGA) y Cyngor, mae'r cynllun drafft yn destun ymgynghoriad ar hyn o bryd. Hysbysodd hi'r Pwyllgor o dwf yn nifer y plant saith oed sy'n cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg, ers agor ysgol newydd YGG Calon y Cymoedd. Mae gwaith yn parhau i annog mwy o deuluoedd i ystyried addysg cyfrwng Cymraeg i'w plant. Dywedodd fod y gollyngiad yn y niferoedd sy'n trosglwyddo o Flwyddyn 6 cynradd i Flwyddyn 7 mewn addysg uwchradd wedi lleihau ac mae'r Cyngor wedi ymrwmo i ysbrydoli plant a phobl ifanc i ddefnyddio'r Gymraeg ym mhob agwedd ar eu bywydau. Mae gwaith cydweithio cryf gyda Chonsortium Canolbarth y De ac YGG Llangynwyd gyda'r ysgol i rannu arfer dda. Ers lansio'r Siarter Iaith mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg a Champws y Siarter Iaith Gymraeg mewn ysgolion cyfrwng Saesneg, mae gwaith arloesol wedi'i wneud gan yr ysgolion i gynyddu'r defnydd cymdeithasol o'r Gymraeg o fewn cymuned gyfan yr ysgolion. Amlinellodd Rheolwr y Grŵp Cymorth Dysgwyr hefyd y cynnydd a wnaed gyda dysgwyr 16 i 19 oed yn astudio pynciau trwy gyfrwng y Gymraeg ac yn astudio Cymraeg fel iaith gyntaf ac ail iaith.

Adroddodd Rheolwr y Grŵp Cymorth Dysgwyr ar ddatblygiadau y bwriedir eu cyflawni erbyn diwedd 2022, sef ysgol mynediad dwy ffrwd, dau ddsbarth ym Mharc Afon Ewenni ac ysgol mynediad un dosbarth ym Mhorthcawl. Dywedodd hi hefyd wrth y Pwyllgor am y cynnydd a wnaed o ran cefnogi lleoliadau Dechrau'n Deg trwy gyfrwng y Gymraeg.

Adroddodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb ar gynnydd gwaith mewn partneriaeth â Menter Iaith i gyflwyno gweithgareddau hanner tymor a chydag Adran Chwaraeon yr Urdd i gyflwyno darpariaeth chwaraeon trwy gyfrwng y Gymraeg. Roedd gwaith hefyd yn mynd rhagddo i ddatblygu cyfleoedd ar ôl Covid-19; er mwyn

darparu cyfleoedd yn ystod gwyliau ysgol i barhau i ddefnyddio'r Gymraeg y tu allan i oriau ysgol a chyflwyno cyfleoedd cyfrwng Cymraeg o fewn ysgolion ail iaith.

Cyfeiriodd y Cadeirydd at y ffigwr o 2,850 o blant yn cyrchu darpariaeth chwaraeon cyfrwng Cymraeg a gofynnodd a oedd hyn yn ystod gwyliau ysgol ac a oedd y ffigwr yn ymwneud â phlant yn mynychu neu gyfleoedd i fynychu. Dywedodd Rheolwr y Grŵp Cymorth Dysgwyr y byddai'n egluro'r ffigwr gyda'r Rheolwr y Grŵp Chwaraeon a Gweithgarwch Corfforol. Eglurodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb fod y ffigurau yn y tablau yn ymwneud â gweithgareddau i blant yn ystod gwyliau ysgol. Dywedodd y Rheolwr Grŵp Cymorth Dysgwyr wrth y Pwyllgor y bydd cynrychiolwyr o'r Urdd yn mynychu cyfarfod nesaf y Fforwm WESP a manteisir ar bob cyfle i fanteisio ar fentrau newydd i hybu'r Gymraeg.

Cyfeiriodd aelod o'r Pwyllgor at y tabl yn dangos niferoedd y disgyblion sy'n trosglwyddo o un flwyddyn ym Mlwyddyn 6 i Flwyddyn 7 y flwyddyn ganlynol gan gwestiynu cywirdeb y canrannau. Dywedodd y Rheolwr Grŵp Cymorth Dysgwyr wrth y Pwyllgor y byddai'n ailedrych ar y canrannau yn y tabl.

Holodd yr aelod hefyd a oes ymchwil wedi ei wneud i'r rhesymau pam fod rhai teuluoedd yn dewis peidio â pharhau ag addysg cyfrwng Cymraeg eu plant ar lefel uwchradd. Dywedodd Rheolwr y Grŵp Cymorth Dysgwyr wrth y Pwyllgor fod angen gwneud rhagor o waith ar y rhesymau pam nad oedd rhai disgyblion yn parhau â'u haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg pan ydynt yn cyrraedd addysg uwchradd.

Holodd yr aelod ymhellach a oes ymchwil wedi ei wneud i leoliad ysgolion cyfrwng Cymraeg gan fod nifer o ddisgyblion sy'n byw yn ardaloedd pyrth y cymoedd yn dewis mynychu YGG Llanhari yn RhCT ac nid YGG Llangynwyd. Dywedodd Rheolwr y Grŵp Cymorth Dysgwyr wrth y Pwyllgor fod cais wedi'i gyflwyno'n ddiweddar i Lywodraeth Cymru am ysgol eginblanhigyn ym Mhorthcawl. Dywedodd y bydd y tîm Moderneiddio Ysgolion bob amser yn ystyried lleoliad ysgolion wrth lunio cynlluniau ar gyfer ysgolion newydd.

Roedd aelod o'r Pwyllgor yn falch o weld y camau a gymerwyd i hyrwyddo'r Gymraeg gan Aelodau Cabinet a swyddogion.

Cyfeiriodd yr Aelod Cabinet Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar at yr angen i'r awdurdod dyfu ei staff addysgu ei hun sy'n siarad Cymraeg a gofynnodd beth oedd ansawdd y deunydd addysgu ac a yw'r awdurdod yn ymgysylltu â phrifysgolion yn hyn o beth, gan fod llawer o athrawon, sy'n addysgu trwy gyfrwng y Gymraeg yn byw y tu allan i'r Fwrdeistref Sirol. Dywedodd Rheolwr y Grŵp Cymorth Dysgwyr fod ffocws o fewn Canlyniad 7 y WESP drafft ar y mater hwn a bod angen ei gryfhau. Ymgysylltwyd â Phrifysgol Abertawe i sicrhau ehangder o athrawon Cymraeg eu hiaith, yn addysgu drwy gyfrwng y Gymraeg. O ran deunydd addysgu Cymraeg, mae'r awdurdod yn gweithio gyda Chonsortium Canolbarth y De ac nid oedd Rheolwr y Grŵp Cymorth Dysgwyr yn ymwybodol nad oedd ar gael yn Gymraeg.

Cyfeiriodd aelod o'r Pwyllgor at y ffaith nad oedd gwerslyfrau cyfrwng Cymraeg ar gael i ddisgyblion yn flaenorol, nad oedd bellach yn wir. Credai'r Aelod Cabinet Addysg ac Adfywio fod y deunydd addysgu a'r gwerslyfrau wedi gwella'n sylweddol a bod angen cael cymaint o ddiwylliant a dimensiwn Cymreig â phosibl.

PENDERFYNWYD: Bod Pwyllgor Cydraddoldeb Pwyllgor y Cabinet wedi derbyn ac ystyried yr adroddiad.

116. ADRODDIAD DIWEDDARU AR WAITH FFORWM CYDLYNIANT CYMUNEDOL A CHYDRADDOLDEB PEN-Y-BONT AR OGWR.

Darparodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb y wybodaeth ddiweddaraf am waith Fforwm Cydlyniant Cymunedol a Chydraddoldeb Pen-y-bont ar Ogwr (BCEF).

Dywedodd mai hwn oedd y pedwerydd adroddiad a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Cydraddoldeb hwn ar gynnydd a gwaith BCCEF, sy'n cael ei gadeirio gan y Cynghorydd Dhanisha Patel, gyda'r Cyngor yn dal yr ysgrifenyddiaeth ar gyfer y Fforwm. Dywedodd hi fod cyfarfodydd yn cael eu cynnal yn chwarterol, gan ddigwydd ym mis Rhagfyr 2020, Mawrth, Mehefin a Medi 2021 ac o bell oherwydd effaith Covid-19. Amlinellodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb y cyflwyniadau a dderbyniwyd; anogir holl aelodau'r Fforwm i gynnig prif eitemau ar gyfer yr agenda, tra bod pob sefydliad sy'n bresennol yn cael y cyfle i roi diweddariad ar eu gwaith ac unrhyw gyfleoedd partneriaeth ar gyfer ymgysylltu neu hyfforddi. Dywedodd hi hefyd wrth y Pwyllgor fod Heddlu De Cymru yn darparu adroddiad diweddarau a gyflwynwyd yn flaenorol i'r Grŵp Cydlyniant Cymunedol, a oedd yn cynnwys ffigurau troseddau casineb, defnydd o rym, ffigurau ar drais yn erbyn menywod a merched, stopio a chwilio a chwynion a godwyd yn erbyn yr heddlu. a chamymddwyn yr heddlu. Rôl y BCCEF yw derbyn yr adroddiad hwn a chraffu ar yr adroddiad hwn.

Dywedodd y Cadeirydd fod y Fforwm hwn yn heriol iawn i'w drefnu oherwydd y nifer o bartneriaid a gymerodd ran a diolchodd i'r ysgrifenyddiaeth am y gefnogaeth ragorol y mae'n ei rhoi i'r Fforwm.

PENDERFYNWYD: Bod Pwyllgor Cydraddoldeb Pwyllgor y Cabinet wedi derbyn ac ystyried yr adroddiad.

117. YSTYRIAETH AR GYFER MABWYSIADU'R GRŴP SENEDDOL HOLLBLEIDIOL AR DDIFFINIAD MWSLIMIAID PRYDEINIG O ISLAMOFFOBIA GAN GYNGOR BWRDEISTREF SIROL PEN-Y-BONT AR OGWR

Adroddodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb ar wybodaeth am y grŵp seneddol Hollbleidiol (APPG) ar ddiffiniad Mwslimiaid Prydeinig o islamoffobia a gofynnodd am gymeradwyaeth a ddylai'r grŵp seneddol Hollbleidiol ar ddiffiniad Mwslimiaid Prydeinig o islamoffobia gael ei fabwysiadu gan y Cyngor.

Hysbysodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb y Pwyllgor ym mis Gorffennaf 2021 yr anfonwyd llythyr at holl Arweinwyr cyngorau Llafur gan Gadeirydd y Blaid Lafur yn eu hannog i ddangos eu hymrwymiad i gefnogi'r gymuned Fwslimaidd a gweithio gyda nhw i gael gwared ar Islamoffobia lle bynnag y mae'n codi ei ben trwy fabwysiadu ddiffiniad y Grŵp Seneddol Hollbleidiol (APPG) ar ddiffiniad Mwslimiaid Prydeinig o Islamoffobia. Dywedodd mai mabwysiadu diffiniad gweithredol fel diffiniad yr APPG o Islamoffobia yw'r cam cyntaf i helpu i fynd i'r afael â natur real iawn Islamoffobia a heb ddiffiniad gweithredol, roedd Islamoffobia yn aml yn cael ei gamddeall, ei anwybyddu a hyd yn oed yn cael ei ganiatáu i ddigwydd yn agored ar draws cymdeithas. .

Dywedodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb wrth y Pwyllgor y bydd mabwysiadu diffiniad yn dangos i gymunedau Mwslimaidd eu bod yn barod i fynd i'r afael ag Islamoffobia ac yn helpu i feithrin ymddiriedaeth mewn cymunedau a all arwain at fod yn agored, mwy o adrodd ar ddigwyddiadau a datblygu perthnasoedd cyffredinol ar gyfer gwaith tymor hir. Dywedodd mai dim ond y cam cyntaf i fynd i'r afael ag Islamoffobia yw diffiniad ond ei fod yn caniatáu i fframwaith gael ei ddefnyddio i nodi rhagfarnau y gellir eu hwynebu'n lleol.

Amlygodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb ddiffiniad gweithredol y Grŵp Seneddol Hollbleidiol ar Islamoffobia, ynghyd ag enghreifftiau cyfoes o Islamoffobia mewn bywyd cyhoeddus, y cyfryngau, ysgolion, y gweithle, ac mewn cyfarfyddiadau rhwng crefyddau ac anghrefyddau yn y maes cyhoeddus. Dywedodd pe bai'n cael ei fabwysiadu, byddai'n cefnogi gwaith y Cynllun Cydraddoldeb Strategol a'r agenda cydlyniant cymunedol ac yn torri ar draws meysydd polisi a darparu gwasanaethau. Bydd unrhyw geisiadau yn y dyfodol i fabwysiadu diffiniadau mewn perthynas â chydraddoldeb, gwahaniaethu neu gydlyniant cymunedol yn cael eu rheoli yn yr un modd â'r diffiniad hwn yn yr ystyr y bydd y wybodaeth yn cael ei chyflwyno i Bwyllgor y Cabinet ar Gydraddoldeb, ei thrafod ynddo, a bod penderfyniad yn cael ei wneud ganddo.

Wrth gymeradwyo'r dull, dywedodd yr Aelod Cabinet Cymunedau fod ei fabwysiadu yn gam ychwanegol i'r Cyngor. Dywedodd aelod o'r Pwyllgor na ddylid goddef unrhyw fath o drosedd casineb neu hiliaeth o gwbl. Tynnodd yr Aelod Cabinet Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar sylw at bwysigrwydd gwneud i bob cymuned deimlo'n werthfawr ac yn ddiogel wrth fabwysiadu'r diffiniad o Islamoffobia. Dywedodd y Dirprwy Arweinydd fod gwaith y grŵp Hollbleidiol yn gam pwysig tuag at gael cymdeithas fwy cyfartal.

Gofynnodd yr Aelod Cabinet Cymunedau sut y gellid cyfathrebu mabwysiadu'r diffiniad a rhoi cyhoeddusrwydd i staff, Aelodau ac yn ehangach i'r gymuned. Dywedodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb y byddai'n sicrhau bod mabwysiadu'r diffiniad yn cael ei gyfathrebu'n eang.

PENDERFYNWYD: Bod Pwyllgor Cydraddoldeb Pwyllgor y Cabinet wedi derbyn ac ystyried yr adroddiad ac yn cytuno i Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr fabwysiadu diffiniad APPG o Islamoffobia.

118. **ADRODDIAD DIWEDDARU AR WEITHREDU MESUR Y GYMRAEG (CYMRU) 2011 A SAFONAU'R GYMRAEG**

Adroddodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb ar y wybodaeth ddiweddaraf am weithredu Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a Safonau'r Gymraeg. Dywedodd fod cynnydd wedi parhau tuag at weithredu'r 171 o safonau a neilltuwyd, ers i'r Cyngor dderbyn ei hysbysiad cydymffurfio gan Gomisiynydd y Gymraeg yn 2015.

Crynhodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb y cynnydd allweddol/diweddariadau gyda chydymffurfedd ers yr adroddiad diweddar diwethaf, a oedd yn cynnwys Strategaeth Iaith Gymraeg newydd a chynllun gweithredu ar gyfer 2021 i 2026, a gyhoeddwyd ar wefan y Cyngor ar 1 Medi 2021; yr ymgynghoriad ar y Cynllun Strategol Gymraeg mewn Addysg a lansiwyd ar 27 Medi 2021 a'r 'Camu Ymlaen', sef adroddiad sicrwydd Comisiynydd y Gymraeg ar gyfer 2020-21 a gyhoeddwyd ym mis Medi 2021, sy'n canolbwyntio ar: reoleiddio yn ystod y pandemig; effaith COVID-19 ar ddarparu gwasanaethau Gymraeg ac effaith COVID-19 ar drefniadau mewnol sefydliadau.

Dywedodd y Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb wrth y Pwyllgor nad oedd unrhyw gŵynion newydd wedi dod i law ers yr adroddiad diweddar diwethaf ym mis Gorffennaf 2021 ac nad oedd unrhyw gŵynion heb eu datrys i roi diweddariad arnynt.

Cofnododd aelod o'r Pwyllgor ei ddiolchiadau i bob aelod o staff am na dderbyniwyd unrhyw gŵynion newydd a oedd yn ddatblygiad cadarnhaol. Teimlai'r Cadeirydd fod

gwasanaethau bellach mewn gwell lle o ran y defnydd o'r Gymraeg ac wedi'u gwreiddio'n well gyda'r staff a diolchodd i'r Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb a'r tîm am eu hymdrechion.

PENDERFYNWYD: Bod Pwyllgor Cydraddoldeb y Cabinet wedi derbyn ac ystyried yr adroddiad a'i atodiadau.

119. **NICOLA BUNSTON**

Cyhoeddodd y Cadeirydd mai hwn oedd y cyfarfod olaf yr oedd Nicola Bunston, Rheolwr Ymgynghori, Ymgysylltu a Chydraddoldeb yn ei fynychu cyn dechrau swydd newydd gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf. Cofnododd ei diolchiadau i Nicola am ei gwaith eithriadol ym maes cydraddoldeb, a oedd mewn lle gwell o fewn yr awdurdod a dymunodd yn dda iddi yn ei rôl newydd. Diolchodd yr Aelod Cabinet Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar i Nicola Bunston am y cyfraniad y mae hi wedi'i wneud ac am fod yn ased i'r awdurdod. Dywedodd yr Aelod Cabinet Cymunedau y byddai colled fawr ar ôl Nicola a diolchodd iddi am ei gwaith diweddar ar ymgynghoriad pont Penprysg.

Diolchodd Nicola Bunston i'r Pwyllgor am eu geiriau caredig ac y bu'n bleser gweithio gydag Aelodau'r Pwyllgor. Hysbysodd y Pwyllgor y byddai Jamie Cullen, Rheolwr Gweithredol, Gwasanaethau Cwsmeriaid a oedd yn bresennol yn y cyfarfod yn cymryd rôl cydraddoldeb hyd nes y byddai penodiad i'r rôl wedi'i wneud.

120. **MATERION BRYN**

Dim

Daeth y cyfarfod i ben am 12:06